

यहेज्केल ग्रंथ

यहेज्केलच्या संदेशाचा काळ ख्रिस्तपूर्व ५९३ ते ख्रिस्तपूर्व ५७१ या दरम्यानचा आहे.

त्याने राजा यहोयाकीनच्या बंदिवासाच्या पाचव्या वर्षी (सुमारे ५९३ ख्रिस्तपूर्व) आपला संदेश देणे सुरू केले. या ग्रंथातील शेवटचा उल्लेख बंदिवासाच्या सत्ताविसाव्या वर्षीचा (सुमारे ५७१ ख्रिस्तपूर्व) आहे.

इस्राएलवर न्याय आणि देवाचा गौरव (अध्याय १-२४)

हा भाग यहेज्केलच्या संदेशाचा आधार आहे. तो इस्राएलमधील लोकांना त्यांच्या बाबेली गुलामगिरीत असताना, यरुशलेमच्या विनाशाचे कारण आणि देवाच्या गौरवाचे स्वरूप समजावून सांगतो.

❖ देवाचे गौरव आणि संदेष्ट्याचे पाचारण (अध्याय १-३)

यहेज्केल च्या संदेशाची सुरुवात देवाच्या गौरवाच्या अद्भुत दर्शनाने होते. या दर्शनात देवाचे सामर्थ्य, त्याचे आसन आणि चार चैतन्यमय प्राणी (करुबी) दाखवले आहेत. यानंतर, यहेज्केलला "सावधगिरी बाळगणारा" म्हणून नेमले जाते.

- यहेज्केल १:२८: "पावसाच्या दिवशी मेघांत दिसणाऱ्या धनुष्याप्रमाणे त्यांच्याभोवती प्रभा फाकलेली मला दिसली; परमेश्वराच्या तेजाचे हे दर्शन होते. मी ते पाहून उपडा पडलो व कोणा बोलणाऱ्याची वाणी माझ्या कानी आली." (हे देवाच्या पवित्रतेचे आणि अफाट सामर्थ्याचे प्रतीक आहे.)

- यहेज्केल १३:१७: "आणखी हे मानवपुत्रा, आपल्याच मनातील संदेश देणाऱ्या तुझ्या लोकांच्या कन्यांकडे तोंड करून त्यांच्याविरुद्ध संदेश दे." (या वचनातून यहेज्केलची लोकांना चेतावणी देण्याची मोठी जबाबदारी स्पष्ट होते.)

❖ प्रतीकात्मक कृती आणि मंदिराचा त्याग (अध्याय ४-११)

यहेज्केल अनेक प्रतीकात्मक क्रिया करतो (उदा. विटेवर यरुशलेमची नाकेबंदी करणे, स्वतःची दाढी व केस कापणे) ज्यातून यरुशलेमवर येणारे संकट, दुष्काळ आणि विनाश स्पष्ट होतो. अध्याय ८-११ मध्ये, देवाचा गौरव मंदिराला सोडून जात आहे, असे त्याला दर्शवले जाते, कारण लोक तेथे घृणास्पद मूर्तीपूजा करत होते.

- यहेज्केल ८:६: "तो मला म्हणाला, "मानवपुत्रा, ते काय करीत आहेत ते पाहतोस ना? मी आपल्या पवित्रस्थानातून दूर निघून जावे म्हणून अशी अमंगळ कृत्ये इस्राएल घराणे येथे करीत आहे; ह्याहूनही अधिक अमंगळ कृत्ये तुझ्या दृष्टीस पडतील.?"
- यहेज्केल १०:१८: "तेव्हा परमेश्वराचे तेज मंदिराच्या उंबरठ्यावरून निघून करुबांवर जाऊन राहिले." (हा यरुशलेमच्या पतनाचा अंतिम संकेत होता.)

❖ वैयक्तिक जबाबदारी आणि कठोर न्याय (अध्याय १२-२४)

या भागातील काही अध्याय व्यक्तिगत जबाबदारीवर प्रकाश टाकतात. तसेच, यरुशलेमचा शेवट अटळ आहे, हे वेगवेगळ्या दृष्टांतांतून सांगितले आहे.

- यहेज्केल १८: १-४: "परमेश्वराचे वचन मला प्राप्त झाले की, "बापांनी आंबट द्राक्षे खाल्ली आणि मुलांचे दात आंबले, ही म्हण तुम्ही इस्राएल देशात वापरता ती का ? प्रभू परमेश्वर म्हणतो, माझ्या जीविताची शपथ, ही म्हण इस्राएलात ह्यापुढे तुम्हांला वापरायची नाही. पाहा, सर्व जीव माझे आहेत, बापाचा जीव तसा पुत्राचा जीवही माझा आहे, जो जीवात्मा पाप करतो तो मरेल." (वडिलांच्या पापांसाठी मुलांना शिक्षा होणार नाही, या चुकीच्या समजुतीला हे खंडन करते.)
- यहेज्केल २४:१४: "मी परमेश्वर हे बोललो आहे; हे घडेलच, हे मी करीनच; मी मागे हटणार नाही, गय करणार नाही, ह्याचा मला अनुताप होणार नाही; तुझ्या आचारांनुसार, तुझ्या कर्मानुसार, ते तुझा न्याय करतील, असे प्रभू परमेश्वर म्हणतो." (हे वचन दाखवते की यरुशलेमवरील न्याय निश्चित आहे.)

राष्ट्रांवर न्याय (अध्याय २५-३०)

यहेज्केलने केवळ इस्राएलवरच नाही, तर इस्राएलच्या दुःखात आनंद मानणाऱ्या आणि देवाच्या लोकांना त्रास देणाऱ्या आजूबाजूच्या राष्ट्रांवरही देवाचा न्याय येईल अशी भविष्यवाणी केली. यातून देव केवळ इस्राएलचाच नाही, तर संपूर्ण जगाचा शासक आहे, हे सिद्ध होते.

❖ शेजारच्या राष्ट्रांवर न्याय (अध्याय २५)

यामध्ये अम्मोन, मवाब, अदोम आणि पलिष्ट्यांवरील न्यायाचा समावेश आहे, कारण त्यांनी यरुशलेमच्या पतनाचा द्वेषपूर्वक फायदा घेतला.

- यहेज्केल २५:१७: "त्यांना संतापाने शिक्षा करून मी त्यांचा भयंकर सूड घेईन; मी त्यांच्यावर सूड उगवीन तेव्हा त्यांना समजेल की मी परमेश्वर आहे."

❖ सोर शहराचा विनाश (अध्याय २६-२८)

सोर हे अतिशय श्रीमंत, गर्विष्ठ आणि सुरक्षित मानले जाणारे व्यापारी शहर होते. यशयाने या शहराच्या पतनाबद्दल भविष्यवाणी केली.

- यहेज्केल २८:२: "मानवपुत्रा, सोरेच्या अधिपतीस सांग, प्रभू परमेश्वर म्हणतो, तुझे हृदय उन्मत्त होऊन तू म्हणतोस, 'मी देव आहे, भर समुद्रात मी देवाच्या आसनावर बसलो आहे,' पण तू देव नव्हेस, मानव आहेस; आपले चित्त देवाच्या चित्तासारखे आहे असा तू आव आणतोस." (सोरच्या राजाच्या अहंकाराचे वर्णन.)
- जगातील कोणतीही संपत्ती किंवा सामर्थ्य देवासमोर टिकू शकत नाही.

❖ मिसर वरील न्याय (अध्याय २९-३०)

मिसर हे इस्राएलचे चुकीचे मित्र आणि सामर्थ्याचे प्रतीक होते. यहेज्केलने मिसरच्या पतनाबद्दल भविष्यवाणी केली, ज्यामुळे त्याची शक्ती पूर्णपणे तुटून जाईल.

- यहेज्केल २९:६-७: इस्राएल घराण्याला मिसराचा केवळ बोरू सारखा आधार होता, त्यावर इस्राएलने विसंबून राहू नये. देव मिसरवर न्याय करील आणि त्याला वाळवंटात पांगवून टाकील, असे सांगितले.

- **यहेज्केल ३०:१९:** "हया प्रकारे मी मिसरास न्यायदंड करीन; तेव्हा त्यांना समजेल की, मी परमेश्वर आहे."

या पहिल्या तीस अध्यायांमधून, देवाचा अखंड न्याय, त्याचे सार्वभौमत्व आणि पवित्रता याचे प्रखर दर्शन होते.

पुनर्संस्थापन आणि नवी आशा (अध्याय ३१-४८)

❖ राष्ट्रांवरील न्यायाचा समारोप (अध्याय ३१-३२)

या अध्यायांमध्ये शेजारच्या राष्ट्रांवरील न्यायाची मालिका पूर्ण होते. यहेज्केल मिसरचा राजा (फारो) आणि त्याच्या साम्राज्याची तुलना लबानोनमधील एका भव्य, उंच झाडाशी करतो, ज्याला त्याच्या गर्वामुळे तोडले जाईल.

- जगातील कोणतीही मानवी शक्ती देवाच्या सार्वभौमत्वापुढे किती क्षुल्लक आहे, हे यातून स्पष्ट होते.

❖ पुनर्संस्थापनेची घोषणा (अध्याय ३३-३९)

हा यहेज्केल ग्रंथाचा केंद्रबिंदू आहे. यरुशलेमचा अंतिम विनाश झाल्यानंतर (अध्याय ३३ मध्ये याची बातमी येते), संदेश आशा आणि भविष्याकडे वळतो.

- **सावधगिरी बाळगणाऱ्याची जबाबदारी आणि चांगला मेंढपाळ (३३-३४):** यहेज्केलला त्याची 'सावधगिरी बाळगणाऱ्याची' जबाबदारी पुन्हा आठवण करून दिली जाते. तसेच, देव इस्राएलच्या वाईट नेत्यांवर (मेंढपाळांवर) न्याय करतो आणि स्वतःआपला खरा मेंढपाळ म्हणून येण्याची प्रतिज्ञा करतो.

- **यहेज्केल ३४:२३:** "त्यांच्यावर मी एक मेंढपाळ नेमून त्यांना चारीन; तो कोण तर माझा सेवक दावीद; तो त्यांना चारील; तो त्यांचा मेंढपाळ होईल."

(ही ख्रिस्ताबद्दलची स्पष्ट भविष्यवाणी आहे.)

❖ आत्मिक पुनरुत्थान आणि नवा आत्मा (३६): देव आपल्या लोकांना नवे हृदय देण्याची आणि त्यांच्यामध्ये आपला आत्मा ठेवण्याची प्रतिज्ञा करतो.

- यहेज्केल ३६:२६-२७: "मी तुम्हांला नवे हृदय देईन, तुमच्या ठायी नवा आत्मा घालीन; तुमच्या देहातून पाषाणमय हृदय काढून टाकीन व तुम्हांला मांसमय हृदय देईन. मी तुमच्या ठायी माझा आत्मा घालीन आणि तुम्ही माझ्या नियमांनी चालाल, माझे निर्णय पाळून त्यांप्रमाणे आचरण कराल असे मी करीन."

❖ शुष्क अस्थींचे खोरे (अध्याय ३७): हा शक्तिशाली दृष्टांत इस्राएलच्या राष्ट्रीय आणि आत्मिक पुनरुत्थानाचे प्रतीक आहे. ह्या शुष्क अस्थी देवाच्या आत्म्याच्या सामर्थ्याने पुन्हा जिवंत होतात.

- यहेज्केल ३७:९: "प्रभू परमेश्वर ह्या अस्थींस म्हणतो, पाहा, मी तुमच्यात श्वास घालतो म्हणजे तुम्ही सजीव व्हाल."

❖ गोग आणि मागोग विरुद्ध अंतिम विजय (३८-३९): या भविष्यवाणीत, देव गोग आणि मागोगच्या नेतृत्वाखालील जगातील सर्व वाईट शक्तींवर अंतिम विजय मिळवतो, ज्यामुळे त्याचे गौरव जगासमोर प्रकट होते.

❖ भविष्यकालीन मंदिर आणि नवीन भूमी (अध्याय ४०-४८)

हा भाग यहेज्केलला दाखवलेल्या पुनर्स्थापित मंदिराच्या विशाल दर्शनाने पूर्ण होतो.

मग पूर्वाभिमुख असलेल्या द्वाराकडे त्याने मला नेले; तेव्हा पाहा, इस्राएलाच्या देवाचे वैभव पूर्वेकडून प्रकट झाले; त्याचा शब्द महापुराच्या ध्वनीसारखा होता; व त्याच्या वैभवाने पृथ्वी प्रकाशित झाली. -- यहेज्केल ४३:१,२

हे दर्शन देवाच्या परम पवित्रतेचे आणि त्याच्या लोकांमध्ये त्याच्या शाश्वत उपस्थितीचे प्रतीक आहे.

- **नदीचा प्रवाह (४७:१-१२):** यहेज्केल ४७ मध्ये मंदिराच्या उंबरठ्याखालून वाहत असलेल्या जीवनाच्या आणि आरोग्यदायक पाण्याच्या दृष्टान्ताचे वर्णन केले आहे. हे पाणी प्रथम घोट्यापर्यंत, मग गुडघ्यापर्यंत, कंबरेपर्यंत आणि शेवटी पोहण्यासाठी योग्य अशा महापुरात बदलते. हा प्रवाह मृत समुद्रात (अराबा) पोहोचून त्याचे पाणी निर्दोष आणि आरोग्यपूर्ण बनवतो, ज्यामुळे तेथे प्रचंड मासेमारी आणि जीवसृष्टी वाढते. या नदीच्या दोन्ही तीरांवर फळे देणारी आणि औषधी पाने असलेली विपुल झाडे उगवतात, जेथे हे पाणी पोहोचेल तेथे सर्वकाही निरोगी होईल असे वचन आहे.

ही महानदी जाईल तेथे तेथे तिच्यात जे जीवजंतू भरलेले असतील ते जगतील व तिच्यात मासे विपुल होतील, कारण जेथे जेथे हे पाणी जाईल तेथे तेथे सर्वकाही निरोगी होईल; जेथे जेथे ही नदी जाईल तेथे तेथे सर्व प्राणी जिवंत राहतील.

यहेज्केल ४७:९

- या दृष्टान्तानंतर, परमेश्वर इस्राएल वंशांना देशाच्या सीमा आणि जमिनीची वाटणी कशी करावी याबद्दल सूचना देतो, ज्यात योसेफला दुप्पट वाटा आणि विशेषतः, इस्राएलमध्ये राहणाऱ्या परराष्ट्रीय लोकांचाही समावेश त्यांच्या वतनामध्ये करण्याची आज्ञा आहे, ज्यामुळे त्यांना वंशांमध्ये जन्मलेल्या लोकांप्रमाणेच वाटा मिळणार. हा अध्याय दैवी पुनर्संचय, आध्यात्मिक जीवन आणि समावेशकता यावर जोर देतो.
- **अंतिम नाव (४८:३५):** या भविष्यकालीन यरुशलेम शहराला जे नाव दिले जाते, ते या ग्रंथाचा अंतिम निष्कर्ष आहे.

- **यहेज्केल ४८:३५ (अंतिम वचन):** "ह्या प्रकारे रहदारीचे एकंदर क्षेत्र अठरा हजार हात असावे; ह्या नगराचे नाव येथून पुढे याव्हे-शाम्मा (तेथे परमेश्वर आहे) असे पडेल."

या संपूर्ण भागातून यहेज्केल हे स्पष्ट करतो की, देवाचा न्याय झाला असला तरी त्याची अंतिम योजना आशा, पुनर्संस्थापन आणि त्याच्या गौरवी उपस्थितीवर आधारित आहे.